

SPROG & SAMFUND

Nyt fra
Modersmål-Selskabet
30. årgang nr. 4
December 2012

Indhold: Årsmøde 3 · Retskrivningsordbogen 6 · Mange slags dansk 8 · Bøger 10
Medlemshvervning 13 · Bogmessen 14 · Julekonkurrence 15 · Invitation 16

Rettidigt

For nylig udkom så den bog, der for alvor tænder lidenskaberne. Dansk Sprognævn har efter 11 år siden sidst udsendt 4. udgave af Retskrivningsordbogen, der dikterer, hvordan dansk skal staves, og hvilke nye ord der fortjener at ophæves til dansk. Det tog ikke mange dage, før Morten Messerschmidt fra Dansk Folkeparti og Claes Kastholm i Berlingeren argumenterede for, at Dansk Sprognævn burde nedlægges. Den ene, fordi engelske ord blev accepteret, den anden fordi et ord som *forfordele* nu accepteres i den modsatte betydning af sin oprindelige. Begges protester og ønsker og mange andres skal nok ses i det polemiske lys, for uden Dansk Sprognævn ville dansk hurtigt befinde sig i et anarki, og så udløser ønsket kun en bjørnetjeneste (i begrebets gamle betydning). Det vil altid være et irritationsmoment, at

ord accepteres i ny betydning, det såkaldte pendulbegreb, men set over et langt tilbageblik har der altid været disse skred. Hvem bruger i dag ikke ordet *lemfældig* i betydning „sløset“, skønt det en gang betød „med varsomhed“? Spørgsmålet, der bør debatteres, er snarere, om Sprognævnets kommissorium burde ændres, således at dens opgave som normativt registrerende indebar lidt større tålmodighed, og der var lidt mindre tolerance for, hvad en del af uformående sprogbrugere får lov at sætte af dagorden. Perspektivet kunne ellers være, at sms-akronymer inden længe vinder hævd som danske retskrivning. I dette nummer redegør Sprognævnets direktør for bogens præmisser, og så afholder Selskabet et arrangement om Retskrivningsordbogen på Sprogets Dag. Se annoncen på bagsiden.

M.B.

SPROG & SAMFUND

er medlemsblad for Modersmål-Selskabet og udsendes i 4 numre årligt.

Oplag: 800 eksemplarer.

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR
FOR MODERSMÅL-SELSKABETS MEDIER:
Jørgen Christian Wind Nielsen

REDAKTØR FOR SPROG&SAMFUND:
Michael Blædel
Lyngfeldtsvej 17,
3300 Frederiksværk
tlf. 47 74 62 61
michael@blaedel.dk

LAYOUT:
Martin Sand Pævatalu

REPRO OG TRYK:
Clausen grafik
ISSN 0108-433 X

Artikler, der offentliggøres i Sprog & Samfund, tegner ikke nødvendigvis Selskabets holdning. Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Modersmål-Selskabet har til formål at virke for bevarelse og udvikling af modersmålet som en grundlæggende forudsætning for dansk kultur og folkestyre. Dette tilstræbes ved:

1. At vække forståelse for betydningen af en klar, udtryksfuld og varieret anvendelse af sproget i tale og skrift – med respekt for dialekterne
 2. At formidle kendskab til forskning og uddannelse vedrørende det danske sprog.
-

Medlemskontingent er 225 kr. årligt, for uddannelsessøgende og pensionister 150 kr. (Portogebyr – udlandet: 50 kr.)

Giro (netbank: reg.nr. 9570) kt.nr. 667 6901
CVR-nr. 7682-4215
Bank: reg.nr. 7853, kontonr. 103 5729

Hjemmeside: www.modersmaalselskabet.dk
Facebook: Modersmål-Selskabet

MODERSMÅL-SELSKABETS BESTYRELSE:

FORMAND:
Translatør, cand. interpret.
Jørgen Christian Wind Nielsen,
Mylius Erichsens Allé 27, 2900 Hellerup,
tlf. 3962 2720, e-post: jcn@modersmaalselskabet.dk

NÆSTFORMAND:
Cand.oecon. Henrik Munck,
tlf. 4495 2243, e-post: hm@modersmaalselskabet.dk

KASSERER:
Cand.stat. Kirsten Fenger,
Skandrups Allé 37, Hareskov, 3500 Værløse,
tlf. 4498 1650, e-post: kf@modersmaalselskabet.dk

ØVRIGE BESTYRELSE:
Dr. theol. Georg S. Adamsen,
tlf. 4058 8045, e-post: gsa@modersmaalselskabet.dk

Kontorassistent Ingrid Carlsen,
tlf. 6095 8802, e-post: ic@modersmaalselskabet.dk

Mag.art. Adam Hyllested,
tlf. 3537 7730, e-post: adamh@modersmaalselskabet.dk

Dir. Frans Jacobsen
tlf. 3962 9554, e-post: fransj@modersmaalselskabet.dk

Cand.mag. Gerda Thastum Leffers,
tlf. 4585 7644, e-post: gtl@modersmaalselskabet.dk

Seminarielektor Claus Tilling,
tlf. 3828 6648, e-post: ct@modersmaalselskabet.dk

SUPPLEANTER TIL BESTYRELSEN:
Lærer Astrid Berg-Sonne,
tlf. 3961 1912, e-post: ambs@modersmaalselskabet.dk

Lektor Niels Bjerring
tlf. 3871 1790

Adresseændringer bedes meddelt til sekretariatet.

MODERSMÅL-SELSKABETS SEKRETARIAT:
Pia Wind
tlf. 2621 6782, e-post: sek@modersmaalselskabet.dk

Hvor er nutidens grænse for det unævnelige?

Henrik Munck refererer fra en årsbogspræsentation, der blev anderledes end sine forgængere

Der er tradition for, at Modersmål-Selskabet præsenterer årets årbog tæt på Selskabets fødselsdag, og sådan var det også i år, hvor mødet var på selve 33-års fødselsdagen, tirsdag den 27. november.

Mødets tyngdepunkt blev en præsentation af årsbogsbidragene ved årbogsudvalget selv repræsenteret ved Claus Tilling, der præsterede en citatrig og morsom gennemgang præget af hans livslange erfaring som underviser. Både før, under og efter gennemgangen var der musikalske indslag i form af fællessange som Chr. Winters *Hun er sød, hun er blød* og Sigfred Pedersens *Den utro Augusta og guldsmeden* samt oplæsning af digte med relationer til årbogstemaet.

En lyserød årbog med en løs knap og titlen *Sprog og sex* har nok overrasket flere medlemmer og måske endnu flere, når de er begyndt at læse i bogen. Bogen har da også vakt opmærksomhed i medieverdenen, hvor fx Bo Bjørnvig kommenterede den i Weekendavisen den 23. november under overskriften *Dansen om den varme seng*, mens Jørn Lund omtalte den i sin ugentlige sprogklumme i Politiken den 26. november med overskriften *Sex, samliv og sproget, der omgiver de ædlere dele*. I begge indlæg udtrykkes overraskelse over, at Selskabet tager et så ømtåleligt emne op til debat.

I sin velkomst til årbogsmødet rejste selskabets formand Jørgen Christian Wind Nielsen også spørgsmålet, om temaet virkelig lå inden for Selskabets rammer? Han svarede ved at henvise til, at emnet slet ikke var så fremmedartet endda, idet Selskabet allerede i 1984 havde udsendt en nu udsolgt debatbog med temaet *Sprog og køn. Mangfoldigheden i Modersmål-Selskabet er stor blandt medlemmerne, bestyrelsen, prismsmodtagere og publikationer – det er ikke let at*

sætte Selskabet i bås, selv om rigtig mange forsøger på det! præciserede formanden.

Claus Tilling gennemgik derefter bogens artikler. Under overskriften *Det unævnelige* illustrerer Niels Birger Wamberg temaet med eksempler fra den klassiske litteraturs erotiske digtning og dvæler ved digtet *I fald du kneppe vil i magt(1815)*: – Så ugenert kunne der digtes for to hundrede år siden om det unævnelige (s. 15-17). Også fhv. lektor, mag. art. Jens Juhl Jensen citerer i sit bidrag Adam Oehlenschlägers digt og

Claus Stilling præsenterede og citerede.

anfører Ekstra Bladet fra den 4. maj 1970 som kilde, hvor der efterfølgende i læserbreve blev rejst tvivl om digtets ægthed. Formanden for Oehlenschläger-Selskabet anerkendte dog ægtheden med henvisning til lignende ungdomsdigte blandt digterens efterladte papirer i Det Kongelige Bibliotek.

Grete Henius: „En herlig bog, og krænket? Jeg kan ikke blive krænket, det skulle da lige være over cyklisten på fortovet.“

Klaus Ribbjerg skriver om sin opvækst som barn af trediverne i en middelklassefamilie, hvor al tale om køn og kønsliv var bandlyst, og hvor han aldrig har hørt sin far og mor tage ordet sex i munden, og han slutter med at mene, at hverken Johannes V. Jensen eller PH ville have brudt sig om den totale seksualisering, men ville have foretrukket den antydningsevne erotik. Forfatteren Thorstein Thomsen indrømmer, at hans mormor født i 1905 ikke ville have brudt sig om hans artikel, men ville have sagt: – *Der må være en grænse*. Han vedstår at have underkastet sig frivillig censur.

Formanden for organisationen Sex & Samfund og nyligt udnævnt professor i almen sexologi ved Aalborg Universitetscenter, lægen Christian Gravgaard tager i sit indlæg læserne med på en rundtur i det seksuelle slangprog. – *Det seksuelle sprog er klemt inde mellem liderligt lir og lam lægelatin, og i sprækkerne mellem søndagsskole og sømandshjem finder man slangordene*, skriver han (side 46), hvorefter han kaster sig ud i en detaljeret og underholdende eksemplificering, der slutter med at fastslå, at slang er kan-

cellisprogets uvorne fætter, som gør livet og sproget levende og menneskeligt. Sprogpsykolog Lars Chandresch Henriksen har skrevet årbogens længste bidrag om samlejet som kommunikationssituation, dvs. en situation, hvor der netop *ikke* er brug for sprog! Marianne Rathje, der er forsker i Dansk Sprognævn, refererer en række af sine undersøgelser om brugen af sex i bandeord blandt unge og ældre samt i medierne og spørger, om sex stadig er et sprogligt tabu i det private rum, hvilket hun tror, man kan forvise sig om ved at undersøge, hvor mange børn der får lov til at sige fuck, pik og patter af deres forældre (s. 100).

Cand.mag. i klassisk filologi George Hinge debatterer det kønsneutrale sprog, efter at ordet ægteskab officielt har ændret mening i 2012, hvor det tidligere var defineret ud fra de to køn, men nu blot betegner en juridisk forbindelse mellem to personer, der har valgt at leve sammen (s. 116); Dr. theol. Georg Stubkjær Adamsen har Højsangens poesi og bibelens tale om seksualitet som tema og fastslår, at bibelen kan tale om den kropslige kærlighed uden at blive, plat, vulgær, uæstetisk eller overdrevent konkret (side 136). Bogens sidste bidrag har titlen *Kulturel omskæring*, men dens forfatter cand.phil. Tine Byrckel fortæller, at den lige så godt kunne have været *Kønnet der forsvandt* eller *Kussen der blev væk*, fordi bidraget kredser om den kendsgerning, at et flertal af kvinder mangler betegnelser for deres kønsorganer.

Niels Bjerring reciterede Kingo og Haldan Rasmussen.

Under debatten kritiserede Ingrid Carlsen ud fra bibelske begrundelser Marianne Rathjes klassificering af bandeord, mens Grethe Henius erindrede fra sine år 1978-2002 i Københavns Borgerrepræsentation, hvorledes brug af ord som *søren* og *pokker* blev påtalt, indtil sømandsbossen frisprog fik banen fri. Jens Juhl Jensens mindedes, hvorledes han i et bidrag til et sprogvidenskabeligt festskrift ved Københavns Universitets 500 års jubilæum havde fået påtalt om tale af, at Rasmus Rask have vanskelighed med det modsatte køn. Henrik Munck nævnte, at Sex & Samfund lavede seksualundervisning med brug af humor og danske metaforer, når de brugte slagord som: – *Sæt gummi på bananen, hvis du gerne vil i kanen!*

Astrid Berg-Sonne reciterede Oehlenschlägers råd til den nybagte ægtemand, inden Niels Bjer-

ring reciterede et par vers fra Thomas Kingos store kærlighedsdigt *Chrysellis* og Halfdan Rasmussens *Noget om det slemme skønne*. Forinden gav Niels Bjerring sin egen versificerede kommentar til årbogstemaet: – *De higer og søger som jomfruer og skøger. Forsøger at finde de navne de kan tælle og skrive på tavle. Alle de unævnelige ord og de uspiselige – jeg tror jeg længes efter fantasien, der bevæger hjertediglen. Den hengange Oehlenschläger og Kingo, de bærer den smukke, poetiske flamme uden at skryde og glamme. Sprog og sex er blot en test: Om det digt af Halfdan vil jeg sige: det er sex, når det er allerbedst uden at nævne det unævnelige.*

FOTO: Kaj Gøgsig

Seks citater

Adskillige kendte har gennem tiden ytret sig om sex og brugt sproget som kreativt våben til enten at lægge en selvironisk distance eller camouflere blufærdigheden i en vittighed. Da den amerikanske ragtime-pianist Eubie Blake blev interviewet i anledning af sin 97-års fødselsdag, blev han spurgt om, hvornår sexlysten begynder at aftage. Blake svarede: „Det spørgsmål må du stille til en, der er ældre end mig.“

Andre klassiske citater:

„Personligt ved jeg intet om sex, for jeg har altid været gift.“
(*Zsa Zsa Gabor, skuespiller, i 1987*).

„Du skal ikke se ned på masturbation. Det er sex med en, man elsker.“
(*Woody Allen i filmen "Annie Hall", 1977*).

„At læse om sex i gårdsdagens romaner er som at se folk ryge i gamle film.“
(*Fay Weldon, forfatter, i 1989*).

„Sex har aldrig været en frihedsakt for mig. Hvergang jeg går i bad sammen med Robert, ender vi med at diskutere kvantefysik.“
(*Toyah Wilcox, skuespiller, i 1996*).

„Når du ikke har penge, er problemet mad. Når du har penge, er det sex. Når du har begge dele, er det helbredet.“
(*J.P. Donleavy, forfatter, i 1955*).

Deja-vu?

Dansk Sprognævnets direktør kommenterer de første reaktioner på Retskrivningsordbogen.

AF SABINE KIRCHMEIER-ANDERSEN

En ny Retskrivningsordbog har set dagens lys – og debatten raser. Dog slet ikke i samme omfang som ved tidligere udgaver, fx under majonæsekrigen ved den seneste større revision af Retskrivningsordbogen i 1986. Men ligesom dengang kommer tilhængere og modstandere af de nye retskrivningsregler vidt omkring, og ligesom dengang er det typisk ikke synspunkter på retskrivningen der bliver luftet, men synspunkter på danskernes sprogbeherskelse eller mangel på samme, sproget i almindelighed og Sprognævnets opgaver i særdeleshed.

I skrivende stund har der været 88 indslag i danske dagblade siden 1.11.2012 hvor det blev annonceret at bogen ville udkomme i forbindelse med Bogforum den 9.11.2012. Det siger en hel del om nutidens nyhedsformidling at mere end halvdelen af artiklerne blev skrevet inden nogen overhovedet havde haft bogen i hånden, og det bør derfor ikke undre nogen at der i omtalerne af den nye ordbog forekommer en række misforståelser og rygmarvsreaktioner. Langt den overvejende del af artiklerne (over 75 %) var neutrale eller ligefrem positive over for de nye regler, hvilket er langt flere end tilbage i 1986, men til dels på grund af misforståelserne var der altså også ca. 25% af reaktionerne der var negative.

Sjovt nok var det ikke fjernelse af apostroffer, store og små bogstaver i initialforkortelser, fjernelse af bøjningsformer som *regelen* og *cykelen*, indførelsen af formen *gymnasie* eller muligheden for at skrive *indenfor døren* der blev kritiseret. Det som skabte størst diskussion, var reglerne for bindestreger i ord som *deja-vu-oplevelse* og *e-mailadresse* og ordet *fuck*. Politikens korrekturchef undsgad med store armbevægelser sin egen opdigtede form *deja-vuoplevelse*, og uanset Sprognævnets højlydte protester mod denne fejlagtige fortolkning af reglerne, spredte rygtet om de tåbelige bindestreger sig som en steppebrand. Men bortset fra det har reaktionerne på ændringerne i retskrivningsreglerne generelt været meget afdæmpede, måske fordi mange godt kunne

indse at bøjningsparadigmet *gymnasie – gymnasiet – gymnasier* er mere dansk og mere regelmæssigt end hvis grundformen er *gymnasium*, ligesom det fra en pædagogisk vinkel er langt lettere at håndtere at ord som *indenfor* altid kan skrives i et ord. Hvis tiden i skolen så i stedet bliver udnyttet til at slå fast at verber tilføjer *-r* i nutid, at *lammekoteletter* og *lamme koteletter* er to forskellige ting, at *hørebøffer* ikke skrives *hører bøffer*, og at *faldgrubber* ikke er *faldgrupper*, er vi trods alt kommet et skridt videre.

Engelske ord

Nævnet havde i sin pressemeddelelse løftet sløret for nogle af de 4500 nye ord som er kommet med i ordbogen. Blandt disse er en del oprindeligt engelske ord som *committe*, *hotspot*, *spin* og *powernap*, men langt den overvejende del, mere end 85%, er danske eller fordanskede ord som fx *ommer*, *elsparepære*, *aromaterapi*, *hvilepuls*, *tidsrøver* og *bællevin*. Endvidere er en del dobbeltformer blevet slettet, mens nye dog er kommet til. De færreste har givet udtryk for at de vil savne at kunne skrive *ægbakke* og *laksfarvet*, og det udløste nærmest jubelscener da man opdagede at *majonæse* var taget af bordet.

Det var imidlertid ordene *fuck* og *fucking* der tiltrak sig den allerstørste opmærksomhed i den del af debatten som handlede om ordforrådet i den nye ordbog. Stærkest var reaktionerne fra danskere som

er bosat i England eller USA, eller herboende engelsktalende som ikke kunne forstå at ordet skulle med i ordbogen. Det har undret mig en del, for ordet har jo længe været at finde i de mest ansete engelske og amerikanske ordbøger, Oxford English Dictionary og Merriam-Webster. Også den anerkendte tyske Duden har lignende opslagsord, fx *abgefuckt*. Hertil kommer at den danske brug svarer til den mest afsvækkede engelske betydning, nemlig som udråbsord eller forstærkende udtryk.

Der er naturligvis gode grunde til at ordet er kommet med. Retskrivningsordbogen har altid indeholdt de mest almindelige kraftudtryk og bandeord, fx *sgu* (1986-udgaven), *fanden(s)*, *pis* og *lort* (1955-udgaven), selvom de færreste formentlig heller ikke dengang har været i tvivl om hvordan de skulle staves. Nævnets undersøgelser (Rathje 2010) har vist at ordene *fuck* og *fucking* tilsammen er de næstmest brugte kraftudtryk i danske dagblade. Kun *sgu* bruges oftere end *fuck*, og ord som *fandme* og *pis* er forvist til hhv. tredje- og fjerdepladsen på denne lidt pinlige hitliste. Uanset hvad man mener om det, ville det altså ikke give mening at springe *fuck* over. Mindst lige så me-

ningsløst er det imidlertid at klandre Sprognævnet for at det forholder sig sådan. Det er ikke nævnet, men danskerne der har valgt at bruge ordet. Som et læserbrev i Morgenavisen Jyllands-Posten udtrykte det:

„... Retskrivningsordbogen vidner om et dansk folkefærd der er ude i tovene – et folkefærd der bader sig i udenlandske fødevarer, mens det hverken kan endelser på navneord, grammatik eller tale pænt til hinanden.“

Men det sete afhænger som bekendt af øjnene der ser, og det kræver ikke mange anstrengelser at nå til en helt anden konklusion ved studiet af den nye Retskrivningsordbog hvor man blot ved et enkelt punktnedslag i bogstaverne *e*, *f* og *g* finder nyoptagne ord som fx *elskovsrede*, *englehop*, *familietamtam*, *farveorgie*, *feriefridage*, *festryger*, *fjumreår*, *flueknepperi*, *frilandsgris*, *fryns*, *gammeldanser*, *gavehumør*, *gewesen* og *guldklump*. Hvorvidt disse ord siger noget andet om danskerne og det danske samfund, vil jeg overlade til læserne at fundere over.

Rathje, Marianne (2010): Spalteplads til bandeord. Nyt fra Sprognævnet 2010/3. Dansk Sprognævn.

Pundik om det danske sprog

Dagbladet Politikens tidligere chefredaktør Herbert Pundik fik Publicistprisen i 1991 og Modersmål-Prisen i 1993. I samtalebogen „Pundik & Krasnik og resten af verden“, som nylig er udkommet på Kristeligt Dagblads Forlag, siger han bl.a.:

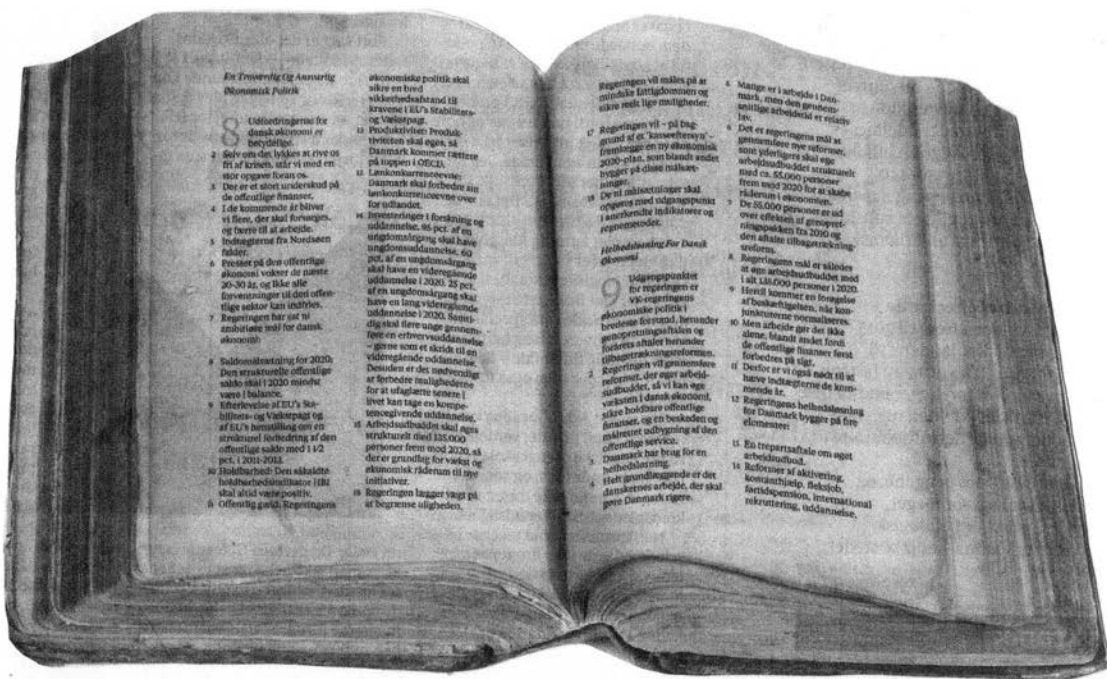

– Jeg kan nævne en lang række ting, som ikke samler danskerne. De har ingen fælles fortid, for talrige danskere er efterkommere

af indvandrere. Det afhænger heller ikke af dit kendskab til den danske sangskat, for den er på vej fra sangbogen til glemmebogen. Det er heller ikke statsborgerskab. Du kan have dansk pas og fortsat blive opfattet som fremmed. Nøglen til at blive accepteret som dansker er det danske sprog. I det øjeblik du behersker det, vil du opleve, at danskernes forhold til dig ændres, hvad enten du er jøde eller muslim. Kan du dansk, har du plads i det danske. Sproget udtrykker det, du har på hjerte, og bidrager til at forme det. Modersmål-Prisen betød mere for mig end publicistprisen.

Skrift og skriftsprog

AF GEORG SØNDERGAARD

Ifølge Dagbladet Information har politiske skriftlige erklæringer efterhånden fået „noget nær bibelsk status“. Således måtte Annette Vilhelmsen sværge troskab mod regeringsgrundlaget ved sin tiltræden som nyt medlem af regeringen. „Ved denne bog skal en minister sværge troskab“ stod der på forsiden d. 22. oktober 2012.

Det er svært at forestille sig et samfund uden skrift. Sådanne samfund findes vel næppe i vore dage, men man skal ikke langt tilbage i tiden for at påvise såkaldt primitive samfund befolket af analfabeter. Omvendt ved vi at der har været civilisationer – endda højt udviklede – som ikke har haft noget skriftsprog. Det kendteste eksempel er inkakulturen i Sydamerika fra 1400 tallet.

Skrivning er et af menneskehedens fornemste særtræk. Set ud fra en kulturhistorisk synsvinkel er skrift en forudsætning for opretholdelse og udvikling af vores kultur fra de ældste tider til i dag. Det ville ikke have været muligt for os at erhverve den viden om de gamle filosofers tanker hvis vi ikke havde kendt dem sådan som de er overleveret til os på skrift gennem 3000 år. Selvom Sokrates ikke skrev noget selv og, som Platon siger, blot brugte sin dag til at gå rundt og diskutere filosofiske emner med borgerne i Athen, så kender

vi hans tanker fra hans dialoger som hans ven Xenofon har nedskrevet. Her skal også Sokrates' samtidige Aristoteles nævnes. Fra Aristoteles er adskilligt overleveret, Aristoteles som jo betragtes som en af grundlæggerne af moderne videnskab. Aristoteles' mål var at beskrive virkeligheden med meningsfulde udsagn som kunne bestemme tingenes væsen i brugbare udsagn. Meget af det han har skrevet, er først fundet flere hundrede år efter hans død i en kælder i det nordvestlige Tyrkiet, hvorfra det blev bragt tilbage til Athen og derpå til Rom. Her blev det udgivet ca. 50 f.Kr.

Som vi ved skulle der jo gå mere end 1000 år før Aristoteles' tanker blev kendt ud over af en ganske lille elite. Kun ganske få kunne læse og skrive, resten var analfabeter. Noget uhyre væsentligt i den sammenhæng er *alfabetet*. Her nøjedes romerne med at efterligne de store bogstaver som de så til gengæld udarbejdede så fornemt at det aldrig siden er blevet

anfægtet. Senere er tegn-systemet blevet forøget med et yderligere bogstavsæt, de „små“ bogstaver.

Vi ved intet om hvordan og hvornår den latinske skrift nåede til Danmark. Først hen imod 1300 træffer vi de ældste danskskrevne kilder, og i dem ser vi allerede en vis traditionel skrivemåde gøre sig gældende, en ensrettethed som næppe overalt kan have været til stede fra første færd, da man i den nye skrift har skullet fæstne det talte sprog, som allerede dengang må have vist adskillige afvigelser inden for landsdelene (Skautrup I, s.194).

Den latinske skrift har været knyttet til kristendommen, til skrivekyndige munkes virksomhed ved skoler, domskoler og klostre. Skrivekunst og læsevne var færdigheder som gensidigt forudsatte hinanden. Som eksempel kan nævnes den tekst det hele drejede sig om, *Bibelen*. Bibelen indeholder skrifter af mange forskellige genrer som jura, poesi, historie og profeti. Bibelen er den bog i verden, som er oversat til flest sprog. Den 31. december 2008 er hele Bibelen oversat til 451 forskellige sprog og dele af den oversat til i alt 2.479 sprog. Den frygt og agtelse, den autoritet som gennem århundreder er blevet knyttet til Bibelen, har givet den en enorm magt, som kirken har baseret sin indflydelse på og som endnu den dag i dag præger den vestlige verden – på godt og ondt.

Nedskrivningen af Det Gamle Testamente har formentlig foregået over en meget lang periode på omkring 1000 år, hvilket bl.a. kan ses på den store sproglige udvikling i teksterne. Teksterne kan være skrevet mellem 1400 og 200 f.Kr. For Det Nye Testaments vedkommende dateres Markus-, Matthæus- og Lukasevangeliene normalt til perioden 60-90 e.Kr., Johannevangeliet til 90-100, mens Paulus' breve normalt dateres til tiden omkring år 50. Resten af brevene dateres normalt til mellem 60 og 100, og nogle daterer de sidste skrifter helt indtil 135 e.Kr.

I Danmark kan vi føre skriftvirksomhed tilbage til ca. 1050, men der er ingen tvivl om, at brugen af bogstavskriften er ældre i Danmark, og at dens indførelse på det nøjeste hører sammen med kristendommens indførelse. Skrivekunst og læsevne opøvedes ved

skoler, domskoler og klostre, og måske fandt de første forsøg sted i Willibrords og Ansgars skoler. (Ibid.)

I Paris lå kristenhedens teologiske centrum, hvor berømtheder som Pierre Abélard og Thomas Aquinas tiltrak skarer af studerende og lærere. Her sluttede magistrerne sig sammen i en organisation, som omfattede lærere fra de fire *facultates* (= fag) teologi, jura, medicin og *artes* (= de frie kunster), dvs. det humanistiske fakultet.

Hvor udbredt skrive- og læsefærdigheden var i dette tidsrum, har vi ingen mulighed for at fastslå. Sikkert er det at der uden for den gejstlige stand kun har været ganske få aktive skrivekyndige, om nogen overhovedet. Forklaringen er ganske enkel: Der eksisterede intet skolevæsen. I middelaldersamfundet havde oplysning ikke nogen særlig betydning.

I løbet af middelalderen udvikledes samfundet langsomt. Byer blev anlagt, der blev bygget kirker og klostre. Og efterhånden som samfundet udvikledes, blev der behov for flere kvalificerede medarbejdere til kirkens forskellige aktiviteter. Vores viden herom er baseret på *Diplomatarium Danicum* som indeholder breve af retsligt indhold fra det danske rige i middelalderen til og med 1412. Dertil kommer hvad der findes af årbøger, kroniker, lægebøger, lovbøger, helgenbeskrivelser etc. Det er alt sammen håndskrifter, afskrifter af tekster der selv er afskrifter. En ganske særlig status har naturligvis bibelhåndskrifterne hvis udbredelse jo har været umådelig.

En revolution var det da man i slutningen af 1400-tallet fik mulighed for mangfoldiggørelse af tekst ved hjælp af bogtryk. Hidtil havde alle tekster eksisteret alene ved hjælp af afskrifter og afskrifters afskrifter. Men med Gutenbergs opfindelse af bogtryk med udskiftelige typer blev det muligt at masseproducere tekst i et omfang som indtil da havde været utænkeligt. Bogtryk spredtes hurtigt over det meste af Europa; det antages at der ved år 1500 var trykt ca. 40.000 forskellige bøger i et samlet antal af ca. 10 mio. eksemplarer. Gutenbergs hovedværk var hans store 48 linjers *Biblia Sacra* i folioformat, trykt i 1455. Der eksisterer stadig 42 intakte eksemplarer af Gutenbergs bibel.

Standardudtryk på dansk og russisk

AF IRINA BJØRNØ

Den nye moderne Dansk-Russisk Ordbog består af ca. 25.000 opslagsord og standardudtryk på dansk og på moderne russisk. For hvert opslagsord angives udtale og bøjning. Ordbogen er udarbejdet med henblik på russere, som bor eller studerer i Danmark, men den kan også anvendes af danskere, som bor eller arbejder i Rusland.

Ordbogen dækker både dansk dagligsprog, dansk-russisk IT-sprog, moderne slang, amerikanismer, gammeldags dansk sprog og udtryk samt medicinsk terminologi (sidstnævnte er meget vigtig i det daglige liv for russere bosat i Danmark såvel som for danskere bosat i Rusland). Desuden indeholder bogen mange almindeligt anvendte fagudtryk.

Indholdet er up-to-date inden for IT, politik og samfundsmæssige emner, ligesom oversættelserne afspejler de nyeste tendenser inden for russisk, hvor en enorm påvirkning fra amerikansk/engelsk sprog har fundet sted i de seneste 10-15 år.

Kritik/forslag til forbedring

I vore digitale tider savner jeg i denne bog en cd-rom med en e-udgave af ordbogen, som kan gennemføre oversættelse af tekster hurtigere og nemmere og desuden skabe mulighed for at høre ordene på godt dansk eller russisk.

Google, som er den største konkurrent/trussel for alle papirudgaver af ordbøger, fremmer den tanke, at denne ordbog i vor fælles digitale virkelighed vil kunne bidrage til en mere konstruktiv indlæring af dansk sprog, forudsat at en digital udgave af ordbogen bliver tilgængelig.

Alle de gode idéer om at inddele ord i forskellige kategorier (dyr, planter, medicin, amerikanismer, bandeord m.m.), som denne ordbog rummer, har på sin vis stor værdi og innovationskraft, men det

kræver, at det er muligt for en bruger at slå op på disse kategorier, hvilket ikke muligt i denne ordbog.

Jeg fandt flere tilføjelser til en forbedret kategori inddeling, blandt andet:

„*mamelukker*“ – som for mig hører til i kategorien: „ældre sprog“ (jeg har aldrig hørt dette ord i dansk sprog/tale i de 25 år, jeg har boet i Danmark). Der er ingen kategori til dette ord i ordbogen.

„*punk*“ – er for mig en amerikanisme, men der er ikke en kategori til dette ord .

Google, fx, giver for det russiske ord „*сволочь*“ (bandeord) oversættelsen „*afskum*“, som mangler i denne ordbog, medens det danske ord „*røvhul*“ hos Google er oversat til det moderne russiske slangudtryk „*мудак*“, som er mere præcist end ordet „*сволочь*“, brugt i denne ordbog. Ordet „*мудак*“ er ikke omtalt i denne ordbog, men kan findes i flere on-line dansk-russisk-dansk ordbøger som: <http://www.etranslator.ro/da/dansk-russisk-online-ordbog.php>, eller <http://da.glosbe.com/da/ru/>).

Som jeg ser det, er der god grund til at opdele ordene i ordbogen i betydeligt flere kategorier end de kun 8, bogen indeholder. At bandeord samtidig har fået så prominent en placering og optager så betydelig en plads i ordbogen, har jeg ikke fundet en forklaring på.

Konklusion

En god og brugbar moderne dansk-russisk ordbog med en anvendelig kategoriopdeling, der vil kunne bruges af mine russiske venner her i Danmark.

Lise Bostrup, Alexander Urskov, Svetlana Vvedenskaja og Thomas Hartvig Larsen: Dansk-russisk ordbog. 515 sider. 250 kr.

Selvom de store forlag på mange måder fungerer som kvalitetsstempel for litteratur, betyder konkurrencen på bogmarkedet, at værker, hvor forlaget ikke forventer det store salg, kan have rigtig svært ved at blive udgivet. Det kan for eksempel ramme lyrikken. De udgivelser har chancen på internettet, men her risikerer de at blive væk i mængden... nettet er et risikabelt sted for litteraturen.

(Professor Anne-Marie Mai i Kr. Dagblad den 28. juni 2012.)

Dilettantleksikografi

AF LORÁND-LEVENTE PÁLFI

I moderne tid skelnes der mellem tre slags leksikografi: (1) akademi og universitær leksikografi, (2) kommerciel leksikografi samt (3) folkeleksikografi også kaldet amatørleksikografi. Førstnævnte har sit ophav i akademier, universiteter og lignende institutioner og er bl.a. kendetegnet ved ikke i for stor grad at være underlagt pekuniære hensyn, da det i reglen er staten eller andre særlige, kapitalstærke aktører (i Danmark f.eks. Carlsbergfondet), der finansierer omkostningerne; et eksempel er DDO, dvs. *Den Danske Ordbog* bind 1-6 (2003-2005). Et særkende ved den kommercielle leksikografi er, at planlægning, produktion og markedsføring nøje afstemmes i forhold til markedskræfterne, hvilket bl.a. betyder, at kommercielle hensyn dominerer. Dermed være ikke sagt, at resultatet typisk er lavkvalitetsværker; f.eks. hører Jens Axelsen, som igennem ikke mindre end fem årtier har redigeret Gyldendals røde med hhv. engelsk-dansk og dansk-engelsk, til de absolut dygtigste leksikografer i Danmark, uagtet (det er ingen hemmelighed) at han er ordbogshåndværker i langt højere grad, end han er leksikografiteoretiker. Hjemmehørende i denne kategori er som allerede antydnet bl.a. Gyldendals røde ordbøger. For amatørleksikografien er det karakteristisk, at såvel drivkræfterne som produktivkræfterne er af en anden art end i akademi- og kommercielleksikografien. Den styrende instans er typisk slet og ret interesse, og der gøres i reglen ikke brug af metaleksikografisk ekspertise. Et kardinaleksempel på sådant arbejde, som ofte udgives via selvfinansiering eller med støtte fra forskellige (små)fonde, er Preben Kyllings filatelistiske ordbøger fra 1970'erne, 1980'erne og 1990'erne. Resultaterne af sådanne anstrengelser behøver ingenlunde være dårlige. I Danmark findes der en rig og flot tradition for ordbogsskrivning blandt præstestanden: Folk som Benjamin Georg Sporon (1741-1796), Jens Høier Leth (1766-1812), Peter Erasmus Müller (1776-1834), Johannes Georg Elias Kok (1821-1887), Hans Dahl (1830-1921), Otto Kalkar (1837-1926) og Henning Frederik Feilberg (1831-

1921), for blot at nævne et udvalg, har alle bidraget med ordbøger af høj lodighed.

Erik Bøeghs *Ordbog over skældsord for dannede mennesker* (2011) fordrer indførelsen af en fjerde kategori: dilettantleksikografi. I min efterhånden mangeårige forskning i leksikografi er jeg ikke stødt på mere end måske en håndfuld værker af en så underlødige beskaffenhed som denne ordbog. Ideen ved værket er god, men udførelsen dårlig. Et hurtigt skøn tilsiger mig, at der ikke er kodificeret noget, som ikke kan slås op i ODS, dvs. *Ordbog over det danske Sprog* bind 1-28 (1918-1956) samt tillægsbind 1-5 (1992-2005), eller i DDO. Undertiden gives definitioner, undertiden ikke, og dér, hvor de gives, er de utilstrækkelige. Ved en del ord (f.eks. „marodør“ og „sekularist“) ved man ikke, om forfatteren selv har fundet på den angivne relevante betydning, eller om den har gammel hævd. De etymologiske data er gennemgående amputerede, hvilket ofte bevirker, at de giver anledning til forvirring eller undren, for ikke at tale om, at det egentlig er irrelevant med den slags i en produktionsordbog. Eftersom værket ifølge egen selvforståelse er en produktionsordbog (jf. forordet, upagineret), er det tillige en stor mangel, at der ikke gives data, som er nødvendige ved sprogproduktion: eksempelvis genus ved substantiver – eller i det hele taget deklination, konjugation og komparation – foruden syntaktiske data (både valensangivelser og gerne egentlige eksempler på brug, altså stilistiske data; om de er selvavede eller hentet fra eksisterende litteratur, er underordnet).

Erik Bøgh: *Ordbog over skældsord for dannede mennesker*. 1. udgave. Sørvad: Veivad 2011. 95 sider. 125 kr.

Nordens sproglige udfordringer

AF HENRIK MUNCK

Stadig færre finner lærer svensk, og danskere, svenskere og nordmænd har stadig sværere ved at forstå hinanden, så måske ender det med, at vi i Norden må kommunikere på engelsk! Sådan lyder skrækscenariet for det nordiske sprogfællesskab.

Målsætningen i den nordiske sprogdeklaration fra 2006 er ellers, at alle nordboere skal kunne kommunikere med hinanden, først og fremmest på et skandinavisk sprog (dansk, norsk eller svensk). Undersøgelser har imidlertid vist, at forståelsen af dansk, norsk og svensk er blevet dårligere blandt ungdommen i Norden gennem de sidste 30 år. De nordiske undervisningsministre oprettede derfor i 2009 i Nordisk Ministerråds regi en funktion på sprogområdet under navnet Nordisk Sprogkoordination. Dens opgave er at styrke sprogforståelsen hos børn og unge gennem særlige initiativer og samtidig informere om det nordiske sprog samarbejde.

Det er som led i dette arbejde, at Nordisk Ministerråds årbog 2012 er formet som en debatbog med titlen: *Talar Norden med KLUVEN tunga?* Gennem interviews med 12 nordiske sprogansvendere – heriblandt Danmarks dronning og den nordiske samarbejdsminister i Danmark Manu Sareen – lægges op til debat om de nordiske sprog, deres indbyrdes sammenhæng og deres forhold til omverdenen, ikke mindst til den engelske påvirkning.

De fælles nordiske drømme har haft trange kår, og senest er SAS som den nordiske succes siden 1946 kommer i vanskeligheder. Men måske er lysere tider på vej i kraft af Middelhavslandenes krise, hvor flere som modvægt peger på fordelene ved øget nordisk samarbejde med den samlede befolkning på over 20 millioner, der velfærdspolitisk og kulturelt har så meget til fælles.

I introduktionen til samtalen med Dronning Margrethe nævnes, at dansk er hendes modersmål, men at hun taler et fejlfrit svensk og behersker engelsk, fransk og tysk, samt at hun i 1989 fik det danske Modersmål-Selskabs pris. Dronningen er protektor for nordisk samarbejde og finder sproget afgørende i kontakten mellem landene. Derfor er hun bekymret over, at dan-

skere og svenskere sjusker med udtalen, så de har svært ved at forstå hinanden, og at man i Finland skærer ned på svenskundervisningen, som er finnernes tilgang til resten af Norden. Hun afviser fuldt og helt at anvende engelsk i kontakten mellem de nordiske lande.

Olle Josephsson er professor i nordiske sprog ved Stockholms Universitet. Han mener ikke, at truslen fra engelsk mod de nordiske modersmål kommer fra ungdommens blandingssprog med engelske låneord, men derimod fra magthavernes voksende anvendelse af engelsk både nationalt og internationalt – truslen kommer oppefra og ikke nedefra – selv Nordisk Ministerråd holder hele konferencer på engelsk. Han tror ikke på store kampagner med flotte målsætninger, men ser hellere en fjernelse af hindringerne for et udvidet internordisk samarbejde. I officielle nordiske sammenhænge er det vigtigt at kunne anvende sit modersmål, og derfor bør finner og islændinge have adgang til tolke ved nordiske konferencer. Da han i 2005 undersøgte de nordiske sprogkunderskab blandt den nordiske gymnasieungdom, fandt han de bedste kundskaber på Færøerne og de dårligste i Danmark.

Debatbogen indeholder mange gode argumenter for gennem styrkelse af den nordiske sprogforståelse også at styrke sit eget sprog og dermed forbedre forsvaret imod udenlandske påvirkninger, således som de nordiske sprognævn henter styrke gennem deres nordiske samarbejde og Modersmål-Selskabet gennem sit nye samarbejde med den svenske netværksforening Språkförsvaret.

Talar Norden med KLUVEN tunga? Publikation NORD 2012:003. Udg. af Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd på svensk, finsk og engelsk. 121 s. Pris: 100 kr. + forsendelse. Bestilles på www.norden.org, hvor publikationen også kan downloades gratis.

Skaf nyt medlem og få gratis lup med lys

Med udsendelsen af Årbog 2012 fulgte et medlemsbrev, hvor medlemmerne blev opfordret til at skaffe foreningen flere medlemmer end de nuværende 439 betalende. Med brevet fulgte et særskilt hvervebrev, som kan gives videre til personer i omgangskredsen med opfordring til at melde sig ind inden 31. december 2012 og opnå den fordel både at få Årbog 2012 og Årbog 2013, fordi medlemskabet varer til udgangen af 2013.

For at gøre en aktuel indmeldelse ekstra fordelagtig, får den nyindmeldte en gratis lup med lys, men samtidig er der også en gratis lup med lys til det nuværende medlem, hvis anbefaling har ført til det nye medlemskab! Vi håber, at mange vil hjælpe med at hverve nye medlemmer, fx ved at sende hvervebrevet sammen med jule- og nytårshilsnerne!

Flere hvervebreve kan hentes på hjemmesiden www.modersmaalselskabet.dk og derfra udprintes eller videresendes elektronisk, eller bestilles hos sekretæren på tlf. 2621 6782. Indmeldelse sker enten via www.modersmaalselskabet.dk/indmeldelse eller ved at sende hvervebrevets indmeldelsesblanket til Mylius Erichsens Allé 27, 2900 Hellerup. Bemærk, at et medlemskab først er registreret, når kontingentet er betalt.

Medlemshvervning

Der er højt til loftet i den store, flotte, klassicistiske rådhusallé i Gentofte, hvor Det Danske Drengekor sang på et skønt dansk, TV-stjernerne „Sebastian og Louise“ underholdt de yngste borgere på et mere nutidigt dansk, og jazz-musikerne spillede skønne engelske evergreens – i dette blandede selskab befandt Modersmål-Selskabet sig sidst i september.

Frivillige foreninger i Gentofte Kommune var inviteret til – gratis – at vise sig frem på en lille stand, og denne chance syntes bestyrelsen ikke at vi ville gå glip af. Nuvel, det var ikke Bogmessen, men en lille forsmag på hvor spændende og udbytterigt det altid er at tale om det danske sprog med andre interesserede.

Vort mål var at få mindst 3 nye medlemmer – denne fredag aften i tv's bedste sendetid! Dette

Astrid Berg-Sonne og Frans Jacobsen fra bestyrelsen demonstrerer den smarte lup, som kan købes billigt gennem foreningen.

mål nåede vi – vi fik 4 medlemmer. Men, der må arbejdes hårdt og ubønhørligt, og med en god overtalelsesteknik for at få nye medlemmer. Alle har en mening om sproget, men få synes, de vil betale et medlemskontingent.

Pia Wind

Medlemsrekord for Modersmål-Selskabet

For 12. gang var Selskabet repræsenteret på Bogmessen

AF INGRID CARLSEN

Interessen for vort danske sprog er endnu større end tidligere, viser både de 23 nye medlemmer og de besøgendes åbenhed over for information om MS' arbejde og udgivelser.

Bogmessen er som bekendt flyttet fra Forum til Bella Center, hvor vores stand er samme størrelse som tidligere år, 3x3m, men med to åbne sider nu, hvilket giver meget mere synlighed og udsyn. Foran vores stand C3-014 har vi en stor plads med stole og mobile elementer, som kan bruges som bord. En fantastisk luksus at kunne tilbyde besøgende at sidde og skrive eller læse. Desuden er vi

På Bogmessen blev Claus Tilling interviewet af Anna Bruun Lund til DRs Program 1 om Modersmål-Prisen til Niels Brunse.

nabo til Hvid Scene, som også giver kunder på vej væk derfra.

Konkurrencen Hvem ka'? Ka' du?, med næstformand Henrik Munck som forfatter, blev rost af alle. Antal deltagere 535 og heraf de 25 vindere. Vindere, som ikke har afhentet præmien, kan se deres navne på hjemmesiden og derefter henvende sig.

Vi havde den store glæde at få besøg af ikke mindre end 3 prismodtagere i MS. Dette års prismodtager, oversætter og forfatter Niels Brunse, samt professor emeritus Erik Hansen i 2004 og læge og hjerneforsker Peter Lund Madsen i 2006. Desuden fik vi besøg af forfatterne Thorstein Thomsen og Knud Lindholm Lau.

Bestyrelsesmedlem Claus Tilling blev interviewet af DR om Niels Brunses Modersmål-Pris, hvilket udsendtes onsdag d. 14. nov. på P1.

Uddeling af mange invitationer til præsentationen af årets nye årbog *Sprog og Sex* vil vise sin effekt den 27. nov. i Metronomen på Godthåbsvej 33. Frederiksberg.

Alt i alt en rigtig god bogmesse for Modersmål-Selskabet og en varm tak til alle medhjælpere, som yder en stor indsats. Kun ved deres hjælp kan det lykkes.

Vort farverige sprog

Julekonkurrence med bogpræmie

Sprog & Samfund introducerede i fjor en julekonkurrence med bogpræmie, og på baggrund af læsernes positive reaktioner bringer vi her en ny konkurrence: Vær med til at sætte kulør på følgende historie ved at indsætte de rigtige farver hentet fra følgende palet: 1) blå; 2) grå; 3) gråt; 4) gul; 5) hvide; 6) hvide; 7) hvidt; 8) lilla; 9) rød; 10) rød; 11) røde; 12) sort; 13) sort.

Hun var en rigtig (nr.) strømpe med (nr.) ble, der følte sig fristet af (nr.) arbejde og eventyret om sne (nr.). Lokket afløfter om det (nr.) guld meldte hun sig ind i en (nr.) fagforening. Da hun blev afskediget på (nr.) papir, kom hun helt op i det (nr.) felt og indså (nr.) på (nr.), at hun var lokket som (nr.) hætte af ulven med lutter (nr.) lys. Hun hejste det (nr.) flag og meldte sig ind i en rigtig fagforening.

Løsninger indsendes senest 31. december 2012 med angivelse af talrækken fra 1 til 13 i løsningsrækkefølge samt indsenderens navn og adresse mærket „Konkurrence“ enten som e-post til mail-adressen hm@modersmaalselskabet.dk eller som B-brev (porto 6 kr.) til Henrik Munck, Farumgårds Allé 3, 3520 Farum. Blandt de rigtige løsninger trækkes der bl.a. lod om et eksemplar af den flotte trykte udgave af Nordisk Råds nye debatbog: Talar Norden med KLUVEN tunga? Vinderen får bogen tilsendt, og e-post-indsenderne får en mailhilsen.

Kontingent 2013

Modersmål-Selskabet har brug for dig. Vi håber, at du også har brug for Modersmål-Selskabet og derfor vil forny dit medlemskab for 2013, jf. brevet, der fulgte med årbogen.

Kontingentet er uændret 225 kr. for et almindeligt medlemskab og 150 kr. for studerende og pensionister.

Vi beder dig indbetale kontingentet **snarest og senest den 31. december 2012**, så vi kan undgå udgifter til rykkerbreve.

I år har vi ikke udsendt et **girokort** med årbogen, men medlemmer der fortsat har brug for et girokort, kan rekvirere et hos Pia Wind (tlf. 2621 6782) eller Kirsten Fenger (tlf. 4498 1650) eller udfylde et indbetalingskort fra posthuset. I feltet

„Kreditnummer og beløbsmodtager“ skrives følgende: Danske Bank reg. nr. 9570 konto nr. 667 6901, Modersmål-Selskabet. Herefter udfyldes felterne „Indbetaler“ og „Kroner“ – ellers kan vi ikke se, hvem det er, der har sendt kontingentet.

Betaling via **netbank**: Ved bankoverførsel til Danske Bank er reg. nr. 9570 og konto nr. 667 6901. Husk venligst at anføre navn og adresse (og gerne e-postadresse) – ellers ved vi ikke, hvem der har sendt kontingentet.

NB! De medlemmer, der har indmeldt sig efter 1. september 2012, har allerede betalt kontingent for 2013 og skal derfor ikke betale igen.

Venlig hilsen Bestyrelsen

Debatmøde på Modersmål-Dagen 2013

torsdag den 21. februar kl. 17-19
hos Forbundet Kommunikation og Sprog,
Hauser Plads 20, 3. sal, København K

Den nye Retskrivningsordbog – tradition og fornyelse

Hvilke ord og stavemåder finder vej til Retskrivningsordbogens spalter?

Den 9. november 2012 udkom den nye Retskrivningsordbog med 64.000 opslagsord på sine 1056 sider. Langt det meste er, som det plejer, men mest opmærksomhed har samlet sig om det, der er ændret.

Seniorforsker i Dansk Sprognævn, dr. phil. **Eva Skafte Jensen** fortæller om grundlaget for beslutningerne om stavemåder og ordforrådets sammensætning i den nye Retskrivningsordbog.

Hun var indtil for nylig lektor i danskfaget på Roskilde Universitet, hvor hun har undervist og forsket i grammatik og sprogforandring. I november 2011 forsvarede hun sin doktordisputats om ændringer i de grammatiske systemer i gammeldansk.

**Der serveres en forfriskning
Alle interesserede er velkomne**

DRs sprogpris

Danmarks Radio uddeler hvert år en sprogpris. I år tilfaldt den redaktøren af Troldspejlet gennem 23 år, Jakob Stegelmann. I Mediedirektør Gitte Rabøls motivering hed det: ”Jakob Stegelmann taler til børn og unge, der hvor de er. Han har gennem næsten 25 år udviklet sit sprog, så det bliver ved med at appellere til dem – og til alle os andre. Jakob har en smittende fortælleglæde, som gør ham i stand til at gøre komplicerede emner lette. Og så har han en nerve i sin formidling som gør, at han hele tiden fremstår tilstedeværende og med overskud.” Og DR’s sprogchef Martin Kristiansen føjede til: ”Han fortæller med samme engagement og nærvær, uanset om emnet er „politisk ukorrekte“ skydespil eller heksebrændinger.”

AFSENDER
MODERSMÅL-SELSKABET
Wind
Mylius Erichsens Allé 27
2900 Hellerup

Redaktionen modtager pårømt brev og e-mail

B